

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი”

ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნასთან ერთად

*2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო
წლისთვის*

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება 6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 7
კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგება 8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება 9

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია 10
2. მომზადების საფუძვლები 10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები 12
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა 13
5. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი 17
6. სხვა საოპერაციო შემოსავალი 17
7. ხელფასები და ბონუსები 18
8. სხვა საოპერაციო ხარჯები 18
9. მოგების გადასახადის ხარჯი 18
10. ფული და ფულის ეკვივალენტები 19
11. გაცემული სესხები 19
12. სხვა აქტივები 23
13. ძირითადი საშუალებები 24
14. გადავადებული მოგების გადასახადი 25
15. მიღებული სესხები 26
16. სხვა ვალდებულებები 27
17. საწესდებო კაპიტალი 27
18. პირობითი ვალდებულებები და აქტივები 27
19. კაპიტალის მართვა 29
20. ოპერაციები დაკავშირებული მხარეებთან 29
21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 30
22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 31

მმართველობის ანგარიშგება 44

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორის” დამფუძნებლებსა და მენეჯმენტს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორის” ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი (შემდგომში კომპანია), რომელიც შედეგადად ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის შედეგებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და თანდართული შენიშვნებით, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით უტყუარად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ წარმართავდით აუდიტს აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობები ამ სტანდარტის შესაბამისად აღწერილია აუდიტორთა პასუხისმგებლობების აბზაცში. ჩვენ შევასრულეთ ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტებისა და საქართველოში მოქმედი ეთიკის მოთხოვნები და ვართ დამოუკიდებელი ორგანიზაციისგან.

გვჯერა, რომ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები არის საკმარისი და სათანადო მოსაზრების გამოსახატად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელი არიან ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია ჩავატაროთ აუდიტი იმგვარად, რომ მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობებს, რომელიც შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, თუმცა არ არის იმის გარანტი რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის უზრუნველყოფს, რომ იგი აღმოაჩენს არსებით უზუსტობას მისი არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობა შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და ითვლება, რომ იგი მატერიალურია, თუ ინდივიდუალურად ან აგრეგირებულად, მოსალოდნელია რომ გავლენა იქონიოს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლის გადაწყვეტილებაზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოაჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნი, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვეველობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნი, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვეველობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას ორგანიზაციის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ორგანიზაციის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი, 2019 წელი

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი”

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	5	1,272,729	1,203,507
საპროცენტო ხარჯი	5	(405,793)	(416,611)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საეჭვო სესხების ანარიცხებამდე		866,936	786,896
ანარიცხები საეჭვო სესხებზე	11	(99,651)	(35,349)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		767,285	751,547
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	6	239,214	202,357
წმინდა ზარალი მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე		(12,268)	-
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი, წმინდა		(119,291)	(23,225)
ხელფასები და ბონუსები	7	(295,517)	(249,324)
ოფისის იჯარის ხარჯი		(101,736)	(104,105)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(100,791)	(104,484)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		(28,737)	(25,183)
მოგება დაბეგვრამდე		348,159	447,583
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(52,712)	(67,034)
წლის წმიდა მოგება		295,447	380,549

ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის სახელით 2019 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი _____ ე. კახიანი

მთავარი ბუღალტერი _____ ი. ტაბატაძე

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი”

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	413,398	666,243
გაცემული სესხები	11	4,161,113	3,770,796
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		23,832	20,502
სხვა აქტივები	12	84,107	12,365
ძირითადი საშუალებები	13	483,238	496,106
არამატერიალური აქტივები		20,141	29,106
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	14	44,118	39,922
სულ აქტივები		5,229,947	5,035,040
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	15	3,724,344	3,847,482
სხვა ვალდებულებები	16	185,884	5,733
სულ ვალდებულებები		3,910,228	3,853,215
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	500,000	250,000
გაუნაწილებელი მოგება		819,719	931,825
სულ კაპიტალი		1,319,719	1,181,825
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		5,229,947	5,035,040

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი”

კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	250,000	1,501,276	1,751,276
2017 წლის წმინდა მოგება	-	380,549	380,549
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(950,000)	(950,000)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	250,000	931,825	1,181,825
ცვლილება სააღრიცხვო პოლიტიკაში - ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები (15% გადასახადის განაკვეთის გამოკლებით)	-	92,447	92,447
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს, სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შემდეგ	250,000	1,024,272	1,274,272
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	250,000	-	250,000
2018 წლის წმინდა მოგება	-	295,447	295,447
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(500,000)	(500,000)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	500,000	819,719	1,319,719

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი”

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		348,159	447,583
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები		28,737	25,183
საპროცენტო შემოსავალი	5	(1,272,729)	(1,203,507)
საპროცენტო ხარჯი	5	405,793	416,611
საეჭვო სესხების ანარიცხების ხარჯი	11	99,651	35,349
საკურსო სხვაობით წარმოშობილი მოგება		119,291	23,225
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობაზე საბრუნავ კაპიტალში ცვლილებებამდე		(271,098)	(255,556)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში:			
გაცემული სესხების ზრდა		(343,499)	298,805
სხვა აქტივების (ზრდა)/შემცირება		(170,198)	6,001
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		(33,635)	5,236
გადასახადების (ზრდა)/შემცირება		(3,330)	-
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		(821,760)	54,486
მიღებული პროცენტები		1,252,621	1,173,401
გადახდილი პროცენტები		(477,607)	(362,891)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(76,103)	(57,290)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		(122,849)	807,706
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(6,904)	(50,601)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		-	(22,679)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობაზე		(6,904)	(73,280)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების მიღება		2,113,261	4,220,762
სესხების დაფარვა		(2,078,249)	(3,411,355)
კაპიტალის შევსება		250,000	-
დივიდენდების გადახდა	17	(365,789)	(950,000)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსურ საქმიანობაზე		(80,777)	(140,593)
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)		(210,530)	593,833
ფულადი სახსრები წლის დასაწყისში	10	666,243	80,703
ფულადი სახსრების გადაფასებიდან მიღებული ეფექტი		(42,315)	(8,293)
ფულადი სახსრები წლის ბოლოსთვის	10	413,398	666,243

10-43 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“ (კომპანია) დაარსდა 2011 წლის 12 სექტემბერს (პარტნიორთა კრების #1 გადაწყვეტილებით) მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ 2006 წლის 18 ივლისის მიღებული საქართველოს კანონის შესაბამისად. ორგანიზაციის რეგისტრაციის ნომერია: 404910637, მარეგისტრირებელი ორგანო - სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო.

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ კანონის საფუძველზე.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საწესდებო კაპიტალის 80%-ის მფლობელია ლია მალრაძე, ხოლო 20% წილის მფლობელია ეკატერინე კახიანი. ორგანიზაციის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, მიცკევიჩის №6.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა პარტნიორთა კრება. ორგანიზაციის საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს პარტნიორთა კრება. ორგანიზაციის ყოველდღიურ საქმიანობას ხელმძღვანელობს დირექტორი, რომელსაც ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო.

ორგანიზაციის მთავარი საქმიანობაა სესხების გაცემა ფიზიკურ პირებზე. ორგანიზაციის ფინანსური პროდუქტებია: იპო ლომბარდი, ავტო და ოქროს ლომბარდი და სამომხმარებლო. სესხები გაიცემა როგორც აშშ დოლარში (საქართველოს პრეზიდენტის მიერ 2016 წლის 29 ოქტომბერს მიღებულ გადაწყვეტილებამდე), ასევე ქართულ ლარში.

ორგანიზაცია საქმიანობას ახორციელებს სათავო ოფისის (ქ. თბილისი, მიცკევიჩის №6) და სამი სერვის ცენტრის (ქ. თბილისი, წერეთლის 65, ჯავახეთის 3 და ქ. მარნეულში რუსთაველის 44) მეშვეობით.

ორგანიზაციაში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მუშაობდა 21 თანამშრომელი (2017: 20).

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მენეჯმენტისგან მოითხოვს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. მსჯელობის საფუძველზე მენეჯმენტმა უნდა გამოიყენოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო შეფასებები. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია მე-3 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე. გარდა მოგება-ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა.

ორგანიზაცია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში (ლარი), ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს), როგორც მოეთხოვება ქართული კანონმდებლობით.

ორგანიზაციისთვის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. მენეჯმენტსა და მეწილეებს სურვილი აქვთ, განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში. მენეჯმენტს სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და შესწორებების მიღება:

ა) 2018 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები ან შესწორებები, რომელიც ეფექტურია 2018 წლის 1 იანვრიდან და ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჰქონდა გარკვეული ზეგავლენა, არის:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები: კლასიფიკაცია და გაზომვა;
- ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.

ზემოთხსენებული ცვლილებებიდან ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ფასს 9-ის დანერგვამ. ფასს 9-ის მიღებით გამოწვეული ცვლილებები აისახა 2018 წლის 1 იანვარს. დეტალური ინფორმაცია ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტის შესახებ, სტანდარტის მოთხოვნებზე გადასვლის თარიღისთვის მოცემულია მე-11 შენიშვნაში. ფასს 15-ის ეფექტს, სტანდარტის მოთხოვნებზე გადასვლის თარიღისთვის, არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე, გადასვლის თარიღისთვის, შესაბამისად ორგანიზაციას არ გაუკეთებია ნაშთების რაიმე სახის კორექტირება.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

გამოცემულია ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა დაცვა სავალდებულოა მომავალი საანგარიშგებო პერიოდებიდან და რომლებიც ორგანიზაციას არ დაუწერგავს ნაადრევად. მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანია:

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 მოქმედების სფეროში შედის ყველა იჯარის ხელშეკრულება, გარდა გამონაკლისებისა. ხელშეკრულება მთლიანად არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. სტანდარტი მოიცავს ორ გამონაკლისს: საიჯარო აქტივის დაბალი ღირებულება (მაგ: პერსონალური კომპიუტერები) და მოკლევადიანი იჯარები (მაგ: იჯარა, რომლის ვადა ტოლია ან ნაკლებია 12 თვეზე). იჯარის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს იჯარის ვალდებულებას და აქტივს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის განმავლობაში. მოიჯარემ ცალკე უნდა აღიაროს საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი.

ამ სტანდარტით მეიჯარეთათვის სააღრიცხვო მიდგომა დიდწილად არ იცვლება. ისინი უწინდებურად დააკლასიფიცირებენ იჯარას საოპერაციოდ ან ფინანსურად.

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.

ორგანიზაციამ განსაზღვრა ფასს 16 - ის დანერგვის ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ამ სტანდარტის დანერგვით ორგანიზაცია ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და ამ აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას 132 ათასი ლარის ოდენობით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საწარმოს ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია:

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება - ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი;
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით;
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება - ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ორგანიზაცია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არაა. შედეგად ორგანიზაცია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. ეს საგადასახადო ვალდებულებები აღიარდება იმის მიუხედავად, რომ ორგანიზაცია დარწმუნებულია რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება, ორგანიზაცია მაინც თვლის, რომ არსებობს გარკვეული პრობლემული არეები დეკლარაციებში, რომელთა ამომწურავად დასაბუთება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს საგადასახადო შემოწმებისას. შედეგად ორგანიზაცია ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს ამასთან დაკავშირებული რისკები. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

შპს „მისო კრედიტორს“ გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით) ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია ამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

საქმიანობის პროცესში ორგანიზაცია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ორგანიზაციის ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ეკვივალენტები	413,398	666,243
კლიენტებზე გაცემული სესხები	4,161,113	3,770,796
სულ ფინანსური აქტივები	4,574,511	4,437,039
ფინანსური ვალდებულებები		
მიღებული სესხები	3,724,344	3,847,482
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,724,344	3,847,482

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ზარალის მიღების რისკი მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების დაუფარავობის შემთხვევაში.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისოს რისკების მართვაში. ორგანიზაციისთვის საკრედიტო რისკი დგება მაშინ, თუ მსესხებელი ვერ ასრულებს ხელშეკრულების მიხედვით დადგენილ სასესხო ვალდებულებებს. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა მიდგომა, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ორგანიზაციაში წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით, შემუშავებულია საკრედიტო პოლიტიკა, რომელსაც საკრედიტო კომიტეტი ახორციელებს.

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისო-ს ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

საკრედიტო კომიტეტის შემადგენლობა ძირითადად მოიცავს ორგანიზაციის დირექტორს და საკრედიტო ექსპერტს. პოლიტიკის მიხედვით, სესხი აუცილებლად უნდა დაამტკიცოს ორგანიზაციის დირექტორმა, გარდა ოქროს ლომბარდის შემთხვევისა, რომლის დროსაც უშუალოდ ექსპერტი ახდენს ძვირფასეულობის შეფასებას და სესხის დამტკიცებას.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია საკრედიტო ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების მიხედვით ავსებენ სესხის განაცხადს და იღებენ გადაწყვეტილებას.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება უძრავი ქონებით, ან სხვა მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე. ორგანიზაციის მიერ გაცემული სესხების აბსოლუტური უმრავლესობა უზრუნველყოფილია უძრავ-მომრავი ქონებით.

გაცემული სესხების მონიტორინგი და ამის საფუძველზე მსესხებელთა გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ზარალის მიღების რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცრები და მის შედეგებს წარუდგენენ ხელმძღვანელობას. გამომდინარე იქედან, რომ ორგანიზაცია ახალი დაარსებულია და კადრები მცირეა, მონიტორინგს უშუალოდ დირექტორი ახორციელებს, რომელიც პროგრამულად ყოველი დღის ბოლოს ამოწმებს გადახდებს და ვადაგადაცილებებს, და ამგვარის არსებობის შემთხვევაში სესხის ოფიცერს აძლევს დავალებას მიიღოს ზომები. ნებისმიერი სესხის ვადაგადაცილების შემთხვევაში არაუგვიანეს ერთი თვისა საქმე გადაეცემა აღსრულების ბიუროს.

ორგანიზაციაში დაგვიანებულ სესხად ითვლება მსესხებლის მიერ გრაფიკის მიხედვით დასაბრუნებელი სესხის ძირის ყველა ის ნაწილი, რომლის გადახდაც არ განხორციელებულა მოცემული გრაფიკით გათვალისწინებულ დროს, ან მოხდა დასაფარი თანხის არასრულად გადახდა.

ის საბაზრო სეგმენტი, რომელზეც ორიენტირებულია ორგანიზაცია, ხასიათდება გადახდისუნარიანობის შედარებით დაბალი მაჩვენებლით. აღნიშნული ზოგადი საკრედიტო რისკის გასაწესებლად ორგანიზაციას თითქმის არ აქვს უზრუნველყოფის გარეშე გაცემული სესხი.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტის, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყეებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო რისკი

საპროცენტო რისკი არის რისკი (ცვალებადი ღირებულებით), რომელსაც ატარებს პროცენტის აქტივი, როგორცაა სესხი, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის არსებობის გამო. შპს მისო „კრედიტორი“ ყველა სესხს გასცემს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით და შესაბამისად, არ დგას იმ რისკის წინაშე, რომ ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის შემცირების შედეგად, დაკარგოს დაგეგმილი მისაღები საპროცენტო სარგებლის თუნდაც რაიმე ნაწილი.

ორგანიზაციას აქვს სესხები აღებული დამფუძნებლისგან, ბანკებისგან და ფიზიკური პირებისგან. სესხების საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია ხელშეკრულებით და არაა დამოკიდებული ცვალებად ფაქტორზე. მიღებული სესხები ძირითად მოკლევადიანია. მენეჯმენტი რეგულარულად აკონტროლებს ბაზარზე პროცენტების ცვლილებას. ორგანიზაცია გასცემს მოკლევადიან სესხებს კლიენტებზე და გაცემულ სესხებზე პროცენტის რეგულირებით ამცირებს საპროცენტო რისკს.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. ორგანიზაცია გასცემს და იღებს სესხებს როგორც საოპერაციო ვალუტაში, ასევე აშშ დოლარში. ასე რომ, სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. თუმცა ის ფაქტი, რომ ორგანიზაციას გაცემული და მიღებული სესხების მნიშვნელოვანი ნაწილი ერთი და იმავე ვალუტაში აქვს, ხელს უწყობს სავალუტო რისკის შემცირებას.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	32,209	364,374	16,815	413,398
გაცემული სესხები	2,857,650	1,303,463	-	4,161,113
მთლიანი ფინანსური აქტივები	2,889,859	1,667,837	16,815	4,574,511
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	655,085	3,069,259	-	3,724,344
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	655,085	3,069,259	-	3,724,344
ღია საბალანსო პოზიცია	2,234,774	(1,401,422)	16,815	850,167
ფორვარდული უცხოური ვალუტის კონტრაქტების ეფექტი	(1,142,347)	1,177,704	-	35,357

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	34,624	630,192	1,427	666,243
გაცემული სესხები	1,755,497	2,015,299	-	3,770,796
მთლიანი ფინანსური აქტივები	1,790,121	2,645,491	1,427	4,437,039
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	1,007,828	2,839,654	-	3,847,482
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	1,007,828	2,839,654	-	3,847,482
ღია საბალანსო პოზიცია	782,293	(194,163)	1,427	589,557

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის მგრძობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძობელობას აშშ დოლარის და ევროს ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება მენეჯმენტის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას მენეჯმენტის მიერ. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ცნობილი უცხოურ ვალუტაში გამოსახულ ფულად აქტივებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას პერიოდის ბოლოს 20%-ის სხვაობით უცხოურ ვალუტაში.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბერს წმინდა მოგებაზე და კაპიტალზე გავლენა დამყარებული აქტივების ღირებულებაზე შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

2018	დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა	
	ლარი/დოლარი	ლარი/დოლარი	ლარი/ევრო	ლარი/ევრო
	20%	- 20%	20%	- 20%
მოგება/(ზარალი)	(44,744)	44,744	3,363	(3,363)

2017	დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა	
	ლარი/დოლარი	ლარი/დოლარი	ლარი/ევრო	ლარი/ევრო
	20%	- 20%	20%	- 20%
მოგება/(ზარალი)	(38,833)	38,833	285	(285)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ ორგანიზაციას შეექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებაზე. ლიკვიდურობის რისკის წინადახედული მექანიზმი გულისხმობს საკმარისი თანხისა და საკრედიტო რესურსების ქონას, რათა დაკმაყოფილებულ იქნას ბაზრის მოთხოვნები.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 3 წლამდე	3 წლიდან	სულ
ფინანსური აქტივები						
გაცემული სესხები	1,771,305	988,616	596,708	358,395	446,089	4,161,113
ფული და ფულის ეკვივალენტები	413,398	-	-	-	-	413,398
მთლიანი ფინანსური აქტივები	2,184,703	988,616	596,708	358,395	446,089	4,574,511
ფინანსური ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	1,540,081	2,081,009	103,254	-	-	3,724,344
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	1,540,081	2,081,009	103,254	-	-	3,724,344
ლიკვიდურობის დეფიციტი	644,622	(1,092,393)	493,454	358,395	446,089	850,167
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	644,622	(447,771)	45,683	404,078	850,167	1,700,334

საჭიროების შემთხვევაში, ორგანიზაციას შეუძლია გაზარდოს საკრედიტო ლიმიტი და მიიღოს დაფინანსება ბანკისაგან.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 3 წლამდე	3 წლიდან	სულ
ფინანსური აქტივები						
გაცემული სესხები	1,326,042	991,488	563,598	380,294	509,374	3,770,796
ფული და ფულის ეკვივალენტები	666,243	-	-	-	-	666,243
მთლიანი ფინანსური აქტივები	1,992,285	991,488	563,598	380,294	509,374	4,437,039
ფინანსური ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	1,791,011	1,807,021	149,453	99,997	-	3,847,482
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	1,791,011	1,807,021	149,453	99,997	-	3,847,482
ლიკვიდურობის დეფიციტი	201,274	(815,533)	414,145	280,297	509,374	589,557
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	201,274	(614,259)	(200,114)	80,183	589,557	1,179,114

5. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

საპროცენტო შემოსავალი	2018	2017
გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	1,272,729	1,203,507
	1,272,729	1,203,507

ვადაგადაცილებულ სესხებზე 2018 და 2017 საანგარიშგებო პერიოდებში დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი იყო 52,382 ლარი და 22,609 ლარი, შესაბამისად.

საპროცენტო ხარჯი	2018	2017
ფიზიკური პირებისგან მიღებულ სესხებზე	(279,347)	(300,334)
ბანკებისგან მიღებულ სესხებზე	(126,446)	(116,277)
	(405,793)	(416,611)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	866,936	786,896

6. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

სხვა საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
შემოსავალი ჯარიმებიდან	177,354	130,608
შემოსავალი ადრე დაფარვისა და რესტრუქტურის საკომისიოებიდან	53,947	66,155
სხვა შემოსავალი	7,913	5,594
	239,214	202,357

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

7. ხელფასები და ბონუსები

ხელფასები და ბონუსები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
ხელფასის ხარჯი	(257,479)	(215,314)
პრემია	(26,813)	(25,375)
დაზღვევა	(8,025)	(6,750)
თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხარჯები	(3,200)	(1,885)
	(295,517)	(249,324)

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
აუდიტორული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯი *	(40,003)	(39,100)
რეკლამის ხარჯი	(14,320)	(20,399)
დაცვის ხარჯი	(13,641)	(9,147)
კომუნალური ხარჯი	(8,886)	(8,534)
ოფისის მოვლის ხარჯი	(4,501)	(4,515)
ავტომანქანის იჯარის ხარჯი	(6,000)	(4,000)
ბანკის საკომისიო ხარჯი	(4,305)	(6,125)
კომუნიკაციის ხარჯი	(4,231)	(3,531)
წარმომადგენლობითი ხარჯი	(1,875)	(2,000)
სხვა ხარჯი	(3,029)	(7,133)
	(100,791)	(104,484)

აუდიტორული მომსახურების ხარჯმა 2018 წელს შეადგინა 18,477 ლარი (2017 : 17,141 ლარი).

9. მოგების გადასახადის ხარჯი

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
მიმდინარე გადასახადი	(73,222)	(76,104)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	20,510	9,070
მოგების გადასახადის ხარჯი	(52,712)	(67,034)

რეკონსილაცია ფაქტორივ და მოსალოდნელ მოგების გადასახადს შორის შესაძლებელია წარდგენილი იყოს შემდეგი ფორმით:

	2018	2017
მოგება დაბეგვრამდე	348,159	447,583
მოგების გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადი	(52,224)	(67,137)
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(488)	103
მოგების გადასახადის ხარჯი	(52,712)	(67,034)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

10. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფული სალაროში	105,715	68,289
ფული ბანკში (ლარში)	13,549	22,595
ფული ბანკში (უცხოურ ვალუტაში)	294,134	575,359
	413,398	666,243

11. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
გაცემული სესხები	4,191,724	3,830,625
დარიცხული პროცენტი	87,867	67,759
	4,279,591	3,898,384
გამოკლებული: საექვო ვალების ანარიცხები	(118,478)	(127,588)
სულ გაცემული სესხები	4,161,113	3,770,796

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზისთვის იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

სესხების უზრუნველყოფების შესახებ ინფორმაცია შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
გაცემული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	19,421	15,580
უზრუნველყოფილი სესხები შემდეგი ქონებით:		
უძრავი ქონება	4,107,887	3,763,442
ავტოტრანსპორტი	43,272	71,408
ოქრო	109,011	47,954
გამოკლებული: საექვო ვალების ანარიცხები	(118,478)	(127,588)
სულ გაცემული სესხები	4,161,113	3,770,796

უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი ვადაგადაცილებული სესხების შემთხვევაში, კომპანიას შეუძლია მიმართოს სასამართლოს და მოითხოვოს უზრუნველყოფილ ქონებაზე საკუთრების უფლების აღიარება (სამოქალაქო კოდექსი, მუხლი 172). საკუთრების უფლების აღიარების შემდეგ, პროცესი გრძელდება აღსრულების ეროვნულ ბიუროში, რომელსაც უფლებამოსილება აქვს უძრავი ქონების მესაკუთრე გამოსახლოს ყოფილი ქონებიდან. კომპანია ყოველთვის ერიდება მსგავსი ქმედებების განხორციელებას, რადგანაც აღნიშნული პროცესები მოითხოვს მნიშვნელოვან დროსა და რესურსს და კომპანიის იმიჯზე ცუდად მოქმედებს. სწორედ ამიტომ, უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას შექმნილი აქვს საექვო ვალების ანარიცხები.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხები სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
იპო ლომბარდი	4,107,887	3,763,442
ავტო ლომბარდი	43,272	71,408
ოქროს ლომბარდი	109,011	47,954
სამომხმარებლო	19,421	15,580
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(118,478)	(127,588)
სულ გაცემული სესხები	4,161,113	3,770,796

ფასს 9-ის მიღების შემდგომ გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული ინფორმაცია წარმოდგენილია ქვემოთ.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

<i>სესხების სახეები</i>	მოლიანი თანხა	<i>ECL</i>			მოლიანი ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
31 დეკემბერი 2018							
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	4,107,887	(11,548)	(19,033)	(87,701)	(118,282)	3,989,605	2.88%
ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	43,272	(46)	(150)	-	(196)	43,076	0.45%
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	109,011	-	-	-	-	109,011	-
სხვა არაუზრუნველყოფილი სესხები	19,421	-	-	-	-	19,421	0.00%
სულ გაცემული სესხები	4,279,591	(11,594)	(19,183)	(87,701)	(118,478)	4,161,113	2.77%

უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები:

	მოლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
31 დეკემბერი 2018				
-არა ვადაგადაცილებული	3,730,605	(23,355)	3,707,250	0.63%
-30 დღე ვადაგადაცილება	54,358	(436)	53,922	0.80%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	-	-	-	0.00%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	114,740	(6,789)	107,951	5.92%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	208,184	(87,702)	120,482	42.13%
სულ უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	4,107,887	(118,282)	3,989,605	2.88%

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები:

	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
31 დეკემბერი 2018				
- არა ვადაგადაცილებული	43,272	(196)	43,076	0.46%
სულ უძრავი ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	43,272	(196)	43,076	0.45%

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები:

	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
31 დეკემბერი 2018				
- არა ვადაგადაცილებული	109,011	-	109,011	0.00%
სულ უძრავი ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	109,011	-	109,011	0.00%

*სხვა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო
სესხები:*

	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
31 დეკემბერი 2018				
- არა ვადაგადაცილებული	19,421	-	19,421	0.00%
სულ უძრავი ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	19,421	-	19,421	0.00%

*სესხების გაუფასურების რეზერვის
მომართაობა*

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12- თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39- ის მიხედვით	-	-	-	127,588
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9- ის იმპლემენტაციით	-	-	-	(108,761)
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9- ის მიხედვით	6,421	2,769	9,637	18,827
ახალი გაცემული სესხები	5,977	-	-	5,977
გადატანა პირველ ეტაპზე	1,285	(1,252)	(33)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(25,777)	25,809	(32)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(54,176)	54,176	-
დაფარული სესხები	(12,190)	(7,128)	(5,458)	(24,776)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	35,878	53,161	29,411	118,450
ბალანსი წლის ბოლოს	11,594	19,183	87,701	118,478

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

<i>სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულების მოძრაობა</i>	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12- თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39-ის მიხედვით	-	-	-	3,898,384
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის იმპლემენტაციით	-	-	-	-
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	2,906,045	958,042	34,297	3,898,384
ახალი გაცემული სესხები	2,652,777	-	-	2,652,777
გადატანა პირველ ეტაპზე	280,647	(265,461)	(15,186)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(1,601,062)	1,619,563	(18,501)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(229,986)	229,986	-
დაფარული სესხები	(1,929,041)	(303,372)	(21,556)	(2,253,969)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	-	-
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული (მოგება)/ზარალი	(9,459)	(7,286)	(856)	(17,601)
ბალანსი წლის ბოლოს	2,299,907	1,771,500	208,184	4,279,591

ცვლილებები სესხის დანაკარგების ანარიცხებში 2017 წელს შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2017
ანარიცხი 1 იანვარისთვის	100,047
ანარიცხები საექვო სესხებზე	35,349
სესხების ჩამოწერა	(7,808)
საექვო ვალების ანარიცხები 31 დეკემბრისთვის	127,588

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	იპო და ავტო ლომბარდი	ოქროს ლომბარდი	სამომხმარებლო	სულ
მიმდინარე და არაგაუფასურებული	3,733,281	47,954	15,580	3,796,815
ჯგუფური გაუფასურება				
1-30 დღის დაგვიანება	10,248	-	-	10,248
31-60 დღის დაგვიანება	56,928	-	-	56,928
121-180 დღის დაგვიანება	1,498	-	-	1,498
181 დღეზე მეტი დაგვიანება	32,895	-	-	32,895
	3,834,850	47,954	15,580	3,898,384
გაუფასურების რეზერვი	(126,333)	(950)	(305)	(127,588)
სულ გაცემული სესხები	3,708,517	47,004	15,275	3,770,796

გაცემული სესხების ვადიანობა საშუალოდ მოიცავს 30 თვეს (2017: 30 თვეს). სესხის ტიპიდან და მოცულობიდან გამომდინარე, საპროცენტო განაკვეთი მერყეობს წლიური 24%-დან 50%-მდე.

12. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები*	54,291	-
აუქციონებზე გადარიცხული ავანსები	15,717	1,545
რემონტისთვის დარიცხული ავანსი	10,820	10,570
სხვა აქტივები	3,279	250
სულ სხვა აქტივები	84,107	12,365

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების ნაშთმა შეადგინა 54,291 ლარი. 2017 წელს ორგანიზაციას არ ჰქონია ასეთი აქტივი.

ორგანიზაცია ადგილობრივ ბანკებთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე იღებს დაფინანსებას ადგილობრივ ვალუტაში და გარანტიის სახით ამავე ბანკის დეპოზიტზე ათავსებს მიღებული თანხის შესაბამის თანხას უცხოურ ვალუტაში. ასეთი კონტრაქტები კლასიფიცირებულია, როგორც დერივატივები. დასკვნა გამოტანილია შემდეგ ინდიკატორებზე დაფუძნებით:

- ისინი ერთდროულად და ერთმანეთის მიყოლებით შედიან ძალაში;
- ისინი რეგულირდება ერთი და იგივე გარიგებით;
- აქვთ ერთნაირი რისკი;
- არ არსებობს ცხადი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი ბიზნეს მიზანი გარიგებების ცალკე სტრუქტურულიზაციისთვის, რომელიც ვერ ჩამოყალიბდება ერთ გარიგებაში;
- არსებობს თავდაპირველი წმინდა ინვესტიცია, რომელიც უფრო ნაკლებია, ვიდრე სხვა სახის ინვესტიცია, რომელიც ანალოგიურად რეაგირებს მსგავს ცვლილებებზე საბაზრო ფაქტორებიდან და სამომავლო გეგმებიდან გამომდინარე.

13. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	შენიშნები*	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	კომპიუტერები და ტექნიკური აღჭურვილობა	ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	სხვა	სულ
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	433,458	19,561	37,116	21,042	5,010	516,187
შემოსვლა	-	15,170	10,125	22,701	2,605	50,601
გასვლა	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	433,458	34,731	47,241	43,743	7,615	566,788
შემოსვლა	-	-	6,275	629	-	6,904
გასვლა	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	433,458	34,731	53,516	44,372	7,615	573,692
დაგროვილი ცვეთა						
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	-	(7,396)	(27,083)	(14,066)	(3,776)	(52,321)
ცვეთა 2017	-	(5,665)	(7,124)	(4,533)	(1,039)	(18,361)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	-	(13,061)	(34,207)	(18,599)	(4,815)	(70,682)
ცვეთა 2018	-	(5,210)	(6,910)	(6,465)	(1,187)	(19,772)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-	(18,271)	(41,117)	(25,064)	(6,002)	(90,454)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
2017 წლის 31 დეკემბერს	433,458	21,670	13,034	25,144	2,800	496,106
2018 წლის 31 დეკემბერს	433,458	16,460	12,399	19,308	1,613	483,238

*შენიშვნები მოიცავს 2015 წლის 3 ნოემბერს შეძენილ შენობას სათაო ოფისისთვის. აღნიშნული აქტივი წარმოადგენს სს საქართველოს ბანკისგან 2016 წლის 16 ივნისს მიღებული სესხების (ჯამურად 208,129 ლარის და 295,198 ლარის ოდენობით 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისათვის, შესაბამისად) უზრუნველყოფას. 2018 წლის განმავლობაში აღნიშნული აქტივი არ შესულა ექსპლუატაციაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

14. გადავადებული მოგების გადასახადი

ფასს-ებსა და საქართველოს საგადასახადო კოდექსს შორის არსებული სხვაობები იწვევს დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისა და საგადასახადო ბაზების მიხედვით არსებულ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს შორის.

დროებითი სხვაობები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქტივი	ვალდებულება	ნეტო თანხა	ცვლილება მოგებაში ან ზარალში
ძირითადი საშუალებები	-	(2,676)	(2,676)	1,029
არამატერიალური აქტივები	1,338	-	1,338	576
გაცემული სესხები	24,805	-	24,805	14,741
სხვა ვალდებულებები	11,936	-	11,936	11,936
მიღებული სესხები	8,715	-	8,715	(7,772)
საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	46,794	(2,676)	44,118	20,510
ურთიერთგადაფარვა	(2,676)	2,676		
წმინდა საგადასახადო აქტივი	44,118	-	44,118	20,510

დროებითი სხვაობები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქტივი	ვალდებულება	ნეტო თანხა	ცვლილება მოგებაში ან ზარალში
ძირითადი საშუალებები	-	(3,705)	(3,705)	(992)
არამატერიალური აქტივები	762	-	762	118
გაცემული სესხები	26,378	-	26,378	2,770
მიღებული სესხები	16,487	-	16,487	7,174
საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	43,627	(3,705)	39,922	9,070
ურთიერთგადაფარვა	(3,705)	3,705		
წმინდა საგადასახადო აქტივი	39,922	-	39,922	9,070

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის გადავადებული მოგების გადასახადის ანგარიშზე არსებული ბრუნვა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ნაშთი 1 იანვარს	39,922	30,852
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის დანერგვით	(16,314)	-
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის ცვლილებების შემდეგ	23,608	30,852
აღიარებული მოგება-ზარალში		
საგადასახადო სარგებელი (ხარჯი)	20,510	9,070
ნაშთი 31 დეკემბერს	44,118	39,922

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

15. მიღებული სესხები

მიღებული სესხები მოცემულია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფიზიკური პირებისგან	2,870,577	2,543,421
ბანკებისგან	853,767	1,304,061
სულ სასესხო ვალდებულებები	3,724,344	3,847,482

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკური პირებიდან ყველა სასესხო ვალდებულება მიღებულია აშშ დოლარში (გარდა ერთისა ღირებულებით 10,000 ლარი). ამ სესხების საპროცენტო განაკვეთი არის ძირითადად 10%-12%. საქართველოს ბანკიდან მიღებულია ერთი სესხი აშშ დოლარში, სამი კი ეროვნულ ვალუტაში. საპროცენტო განაკვეთი უცხოურ ვალუტაში არის 8%, ლარში კი 12-13%.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკური პირებიდან ყველა სასესხო ვალდებულება მიღებულია აშშ დოლარში. ამ სესხების საპროცენტო განაკვეთი არის ძირითადად 10%-12%. საქართველოს ბანკიდან მიღებულია ერთი სესხი აშშ დოლარში, სამი კი ეროვნულ ვალუტაში. საპროცენტო განაკვეთი უცხოურ ვალუტაში არის 8%, ლარში კი 12%.

დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხების ანალიზისთვის იხილეთ მე-20 შენიშვნა.

სასესხო ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიანი ნაწილები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სასესხო ვალდებულებები:	მიმდინარე ნაწილი		გრძელვადიანი ნაწილი	
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სესხის ძირი	3,575,993	3,480,756	103,254	249,450
დარიცხული პროცენტი	45,097	117,276	-	-
	3,621,090	3,598,032	103,254	249,450

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზისთვის იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

მიღებული სესხების რეკონსილაცია შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ბანკები და ფიზიკური პირები	
	2018	2017
1 იანვრისთვის	3,847,482	3,141,359
ფულადი მოძრაობა		
სესხის აღება	2,113,261	4,220,762
გადახდილი ძირი	(2,078,249)	(362,891)
გადახდილი პროცენტი	(477,607)	(3,411,355)
არაფულადი მოძრაობა		
გადახურვა	(198,155)	-
წლის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	405,793	416,611
გადაფასების ეფექტი	111,819	(157,004)
31 დეკემბრისთვის	3,724,344	3,847,482

მიღებული სესხებისთვის უზრუნველყოფაში არის ჩადებული კომპანიის ძირითადი საშუალებები, დეტალურად იხილეთ მე-13 შენიშვნა.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

16. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
გადასახდელი დივიდენდები *	134,211	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები* *	37,805	-
სხვა ვალდებულებები	13,868	5,733
სულ სხვა აქტივები	185,884	5,733

* გადასახდელი დივიდენდების ვალდებულება გადანაწილებულია 18 თვეზე. ყოველთვიურად ხდება დამფუძნებლისთვის 7,456 ლარის გადახდა. ვალდებულება სრულად დაიფარება 2020 წლის ივნისში.

* *სავალუტო რისკი წარმოიშობა როდესაც ორგანიზაცია ახორციელებს ტრანზაქციებს მისი ფუნქციონალური ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში. როდესაც ეს რისკი ორგანიზაციისთვის მნიშვნელოვანია, ორგანიზაცია შედის დოლარი/ლარის სვოპის კონტრაქტში ადგილობრივ ბანკებთან.

ფორვარდული კონტრაქტების ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 440,000 დოლარი, რაც ნიშნავს, რომ ორგანიზაცია მომავალში უნდა შეიძინოს 440,000 დოლარი 1,142,347 ლარით. ორგანიზაციას არ ჰქონდა ფორვარდული უცხოური ვალუტის კონტრაქტები 2017 წელს.

17. საწესდებო კაპიტალი

ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალი მოიცავს:

მეწილე	წილი %	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ლია მადრაძე	80%	400,000	200,000
ეკატერინე კახიანი	20%	100,000	50,000
სულ	100%	500,000	250,000

2018 წელს კომპანიაში გამოცხადდა 250,000 ლარის ოდენობის დივიდენდები (2017: 950,000 ლარი დამფუძნებელთა წილების შესაბამისად).

18. პირობითი ვალდებულებები და აქტივები

სასამართლო დავა

ორგანიზაციის ჩვეული საქმიანობის პროცესში დროდადრო მის მიმართ შესაძლოა წარმოიშვას გარკვეული საჩივარი ან სასამართლო დავა. თუმცა 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის მიმართ არ ყოფილა არანაირი მატერიალური სასამართლო დავა.

ორგანიზაცია დროდადრო აწარმოებს გარკვეულ სასამართლო დავებს პრობლემური კლიენტების მიმართ, თუმცა აღნიშნული სასამართლო დავებისგან გამოწვეული ფინანსური ეფექტი გათვალისწინებულია კლიენტებზე გაცემული სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებების და აქტივები (გაგრძელება)

საოპერაციო იჯარა

ორგანიზაცია ოფისებს ქირაობს საოპერაციო იჯარით. იჯარების ვადა მერყეობს 1-დან 5 წლამდე. ვადის დასრულების შემდეგ კი არსებობს განახლების შესაძლებლობა.

შეუქცევადი საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელია შემდეგ ვადაში:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
3 თვემდე	23,746	27,192
3 თვიდან 1 წლამდე	58,500	48,250
1-დან 3 წლამდე	66,475	56,133
სულ	148,721	131,575

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის 101,736 ლარი აღიარდა ხარჯად საოპერაციო იჯარებთან დაკავშირებით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (2017: 104,105 ლარი).

ცვლილებები საქართველოს კანონმდებლობაში

2017 წლის 23 დეკემბერს კანონში მიკროსაფინანსოების შესული ცვლილების მიხედვით:

- პირის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციად რეგისტრაციისათვის მისი განაღდებული კაპიტალის მინიმალური ოდენობა არ უნდა იყოს 1,000,000 (ერთ მილიონ) ლარზე ნაკლები. განაღდებული კაპიტალი მხოლოდ ფულადი ფორმით უნდა იყოს შევსებული.
- განსაზღვრული განაღდებული კაპიტალის მინიმალური ოდენობა არსებულმა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებმა უნდა შეავსონ 2019 წლის 1 ივლისამდე შემდეგი თანამიმდევრობით:
  - ა) არანაკლებ 500 000 (ხუთასი ათასი) ლარისა – 2018 წლის 1 სექტემბრამდე;
  - ბ) არანაკლებ 1,000,000 (ერთი მილიონი) ლარისა – 2019 წლის 1 ივლისამდე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

2018 წლის 5 ივლისს სებ-ის პრეზიდენტმა დაამტკიცა რეგულაცია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესის შესახებ.

ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ ორგანიზაცია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს, მაგრამ აღნიშნული მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე და შეიძლება განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისაგან და ორგანიზაციის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ ორგანიზაციის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. ორგანიზაციის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც ორგანიზაციას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

19. კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ორგანიზაცია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- კაპიტალთან დაკავშირებით, საქართველოს ეროვნული ბანკისა (სებ) და მსესხებლების მიერ დადგენილი მოთხოვნების დაკმაყოფილება; და
- გამოიმუშაოს მეწილეებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად მომსახურების შეფასებით.

ორგანიზაცია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. ორგანიზაცია მართავს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია ორგანიზაციამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, გამოუშვას ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

ორგანიზაცია 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ, მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნას, რომლის თანახმადაც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალში ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 500,000 ლარზე და 250,000 ლარზე ნაკლები, შესაბამისად.

20. ოპერაციები დაკავშირებული მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია. დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

მიღებული სესხები	ურთიერთობა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
მერაბ ღავთაძე	სხვა დაკავშირებული მხარე	1,885,683	1,700,440
ლია მალრაძე	დამფუძნებელი	612,520	531,859
ეკატერინე კახიანი	დამფუძნებელი	207,450	160,423
ლევან კახიანი	სხვა დაკავშირებული მხარე	75,232	73,195
ქაიხოსრო მალრაძე	სხვა დაკავშირებული მხარე	75,068	66,521
სულ		2,855,953	2,532,438

**სულ - მიღებული
სესხები:**

3,724,344

3,847,482

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

საპროცენტო ხარჯი	ურთიერთობა	2018	2017
მერაბ ღავთაძე	სხვა დაკავშირებული მხარე	(186,813)	(208,648)
ლია მალრაძე	დამფუძნებელი	(54,861)	(59,034)
ეკატერინე კახიანი	დამფუძნებელი	(18,827)	(17,408)
ლევან კახიანი	სხვა დაკავშირებული მხარე	(6,988)	(7,868)
ქაიხოსრო მალრაძე	სხვა დაკავშირებული მხარე	(6,255)	(6,251)
სულ		(273,744)	(299,209)
სულ - საპროცენტო ხარჯი:		(405,793)	(416,611)

უმაღლესი ხელმძღვანელობის შრომის ანაზღაურებამ შეადგინა 42,788ლარი და 44,673 ლარი 2018 და 2017 წლებისთვის, შესაბამისად.

21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ორგანიზაციამ 2019 წლის თებერვალში გაზარდა საწესდებო კაპიტალი 250,000 ლარით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ორგანიზაციამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, განხილულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წელს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამის შესახებ მითითებული იქნება წინამდებარე ანგარიშგებაში.

შეფასებისა და წარდგენის ვალუტა

ოპერაციებში ორგანიზაცია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ორგანიზაციის ოპერაციებზე. მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად ორგანიზაცია იყენებს ქართულ ლარს.

ოპერაციები შეფასების ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში განიხილება, როგორც ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება ბასს 21-ს „სავალუტო კურსების ცვლილებათა გავლენა“ მოთხოვნის შესაბამისად.

უცხოური ვალუტის კონვერტირება

უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი

	აშშ დოლარი	ევრო
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.6766	3.0701
კურსი 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.5922	3.1044

ფინანსური ინსტრუმენტები

ორგანიზაციამ მიიღო ბასს 3-ის მიერ 2014 წლის ივლისში გამოშვებული ფასს 9, საწყისი აღიარების თარიღით (2018 წლის 1 იანვარი). ახალი სტანდარტი აისახა ფინანსური ანგარიშგების სააღრიცხვო პოლიტიკასა და წინა პერიოდებში აღიარებული თანხების კორექტირებებში. ორგანიზაციას არ მიუღია ადრეულად ფასს 9-ით გათვალისწინებული რომელიმე ცვლილება.

ორგანიზაციამ აირჩია ფასს 9-ის გათავისუფლება, არ შეეცვალა შესადარისი პერიოდი, საწყისი აღიარებისას.

სტანდარტზე გადასვლის თარიღში განხორციელებული ნებისმიერი კორექტირება, რომელიც შეეხო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს, აღიარდა საწყის გაუნაწილებელ მოგებაზე და მოცემულია მე-11 და მე-14 შენიშვნაში.

ზემოთ მოცემულიდან გამომდინარე, განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისათვის, ფასს 7-ის შესაბამისი შენიშვნები აისახა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე. ბასს 39-ით განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები, რომელიც დაკავშირებულია 2017 წლის ფინანსურ წელთან მოცემულია წინა წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფასს 9-ის მიღება აისახა ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარების, კლასიფიკაციისა და შეფასების, ასევე ფინანსური აქტივების გაუფასურების სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებაში.

ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL). სტანდარტი აუქმებს ბასს 39-ის შემდეგ კატეგორიებს: დაფარვის ვადამდე ფლობილი, სესხები და მოთხოვნები და გასაყიდად გამიზნული.

ფასს 9 იყენებს ბასს 39-ის არსებული მოთხოვნების უმრავლესობას ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებისთვის.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფასს 9 ანაცვლებს „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელს ბასს 39-ში, “მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის” (ECL) მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი ასევე გამოიყენება კონკრეტულ სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებთან მიმართებაში, და არა კაპიტალში განხორციელებული ინვესტიციებისთვის. ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება უფრო ადრე, ვიდრე ბასს 39-ის შემთხვევაში

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შექმნასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ამორტიზირებული ღირებულებით

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. აღნიშნულში შედის ყველა წარმოებული ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, გარდა წარმოებული ფინანსური აქტივებისა.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნესმოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნესმოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია FVTPL-ში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჯასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც FVTPL, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება (ე.ი. ამოღებულია ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან) მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ბასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამ ეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შექმნის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადანაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

უზრუნველყოფის სახე	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
უძრავი ქონება	0-30	31-90	>90
ავტომობილი	0-30	31-90	>90
არაუზრუნველყოფილი და ოქროთი უზრუნველყოფილი	0-30	31-90	>90

ორგანიზაცია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 31 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- სესხის რესტრუქტურირება;
- მესამე მხარის მიერ უზრუნველყოფილ ქონებაზე იურიდიული დავის წამოწყება;
- მსესხებლის, ან თანამსესხებლის მიმართ სარჩელის აღძვრა;
- მსესხებლის მიერ სამუშაო ადგილის დაკარგვა;
- მსესხებლის ბიზნესის დიდი წილის განადგურება;
- ბიზნესის იმ სექტორის მნიშვნელოვანი გაუარესება, სადაც საქმიანობს მსესხებელი.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ა) ვადაგადაცილება არის 0-დან 30 დღემდე;
  - ბ) იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.
- რესტრუქტურირებული სესხები არ ბრუნდებიან 1-ელ ეტაპზე.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე და მათი დაბრუნება სხვა ეტაპებზე აღარ ხდება.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) 91 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- გ) უზრუნველყოფის საგნის განადგურება ან დაკარგვა;
- დ) მსესხებლის ბიზნესის გაკოტრება ან ლიკვიდაცია.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ.

ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

გაცემული სესხის რესტრუქტურირება

რესტრუქტურირაციის ოპერაცია/ტრანზაქცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. ორგანიზაციასა და მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და პროგრამულად იმავე სესხისთვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება (გადაანგარშება).

ორგანიზაციისათვის სესხის რესტრუქტურირაცია რისკის ცვლილების მაჩვენებელია. რესტრუქტურირებული სესხები არ ექვემდებარება პირდაპირ მე-3 სტადიაში გადაყვანას, რადგან ასეთი ტიპის მოდიფიკაციები არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან. შესაბამისად, რესტრუქტურირებული სესხები მე-2 სტადიაში ხვდება და პირველ სტადიაში აღარ ბრუნდება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

არ არსებობს არასასურველი არასტაბილურობა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუფასურების ზარალი 12 თვიანი PD-დან არსებობის მანძილის PD-ზე გადასვლის დროს.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ორგანიზაციამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

განალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტი;
- ინფლაციის განაკვეთი.

საპროგნოზო ინფორმაციის განჭვრეტა

ორგანიზაცია ბოლო 5 წლის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით ყოველწლიურად აფასებს დეფოლტის ალბათობის კორელაციას მაკროეკონომიკურ ცვლადებთან (მშპ-ს ზრდა, ინფლაცია) მიმართებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას ითვალისწინებს კონკრეტული მაკროეკონომიკური ცვლადის სცენარების შესახებ არსებულ საპროგნოზო ინფორმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფლაციასთან და მშპ-ს ზრდასთან კორელაცია არის 0.3-ზე მეტი და -0.5-ზე ნაკლები, შესაბამისად.

ორგანიზაცია იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს და ამათგან საბაზო სცენარს ანიჭებს 50%-ან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს 25%-ან ალბათობებს. ორგანიზაცია იყენებს ვასიჩეკის მოდელს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებისას, მოსალოდნელი დეფოლტის დაანგარიშების დროს.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად მოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ორგანიზაცია იყენებს ბოლო 5 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის და გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ერთი კალათიდან მეორე კალათაში გადანაცვლების ალბათობას. მიგრაციის მატრიცა იყოფა შემდეგ კალათებად:

კალათი	ვადაგადაცილებული დღეები	რესტრუქტურისაციის სტატუსი	ეტაპი
1	დახურული		
2	0	არა	I
3	1-30	არა	I
4	31-60	არა	II
5	61-90	არა	II
6	0-90	დიახ	II
7	>90	დიახ	III
8	>90	არა	III

ორგანიზაციის მიერ გაცემულ სესხს დეფოლტის შემთხვევაში უპირობოდ ენიჭება 100%-იანი ალბათობა.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 5 წლის განმავლობაში გადეფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოდინებები წლის ჭრილში.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანსს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს). დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9-მ – „ფინანსურმა ინსტრუმენტმა“. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ შეაფასა რომელი ბიზნეს მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირდა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფასს 13 იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით მოითხოვს რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაშიფვრას. რეალური ღირებულების იერარქია:

- **დონე 1:** მოქმედ ბაზრებზე არსებული იდენტური აქტივების კოტირებული ფასები;
- **დონე 2:** სხვა, კოტირებული ფასებისგან განსხვავებული, 1-ელ დონეში შემავალი ინფორმაცია, რომლებზეც შესაძლებელია პირდაპირი (ფასები) ან არაპირდაპირი (ფასებიდან გამომდინარე) გზებით დაკვირვების განხორციელება; და
- **დონე 3:** ინფორმაცია, რომლის გადამოწმება შეუძლებელია ბაზარზე დაკვირვებით.

რეალური ღირებულების იერარქიაში ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების კატეგორია განისაზღვრება რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ყველაზე დაბალდონიანი ინფორმაციის საფუძველზე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები მთლიანად შეფასებულია ამ სამიდან ერთ-ერთი დონით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელიც შეფასებულია მე-2 დონით რეალური ღირებულების იერარქიაში, მოცემულია მე-13 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივი, რომელიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და რომელიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდ ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, მოიცავს უცხოური ვალუტის ფორვარდის კონტრაქტებსა და სავალურო სვოპ-ოპერაციებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით მისი ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში მისი გადაფასება ხდება რეალური ღირებულებით. ყველა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი ითვლება აქტივად, თუ მისი რეალური ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, თუ მისი რეალური ღირებულება უარყოფითია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილებები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალება, რომელიც აკმაყოფილებს აღიარების კრიტერიუმებს, ფასდება თვითღირებულებით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალების თვითღირებულება არის აქტივის აღიარების დღეს გადახდილი ფულის ან ფულის ეკვივალენტების მოცულობა. თუ აქტივის შეძენისთვის გადახდის ვალდებულება გადავადებულია ნორმალური საკრედიტო პირობების ფარგლებში, სხვაობა მის ღირებულებასა და სრულ გადასახდელ თანხას შორის აღიარდება, როგორც საპროცენტო ხარჯი კრედიტის მთელი პერიოდის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება პროცენტის თანხის კაპიტალიზაცია შეძენილი აქტივის ღირებულებაზე.

თავდაპირველი აღირების შემდეგ, აქტივი ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი აკუმულირებული ცვეთის და გაუფასურების ზარალის თანხით.

ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით. ცვეთის დარიცხვისას არ გაითვალისწინება აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ორგანიზაციის არამატერიალური აქტივები წარმოდგენილია კომპიუტერული პროგრამების სახით. ისინი აღირიცხება თვითღირებულების და აკუმულირებული ამორტიზაციის სხვაობის თანხით. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით.

ქვემოთ მოცემულია ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების ცვეთის/ამორტიზაციის გაანგარიშებისთვის გამოყენებული სასარგებლო მომსახურების ვადები:

ჯგუფი	მომსახურების ვადა (წელი)
ავეჯი	5
ოფისის აღჭურვილობა	5
არამატერიალური აქტივები	7

მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი

ორგანიზაციის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და ვალდებულების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში განსხვავდება მათი საგადასახადო კუთხით შეფასებული ღირებულებისგან.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება შეზღუდულია იმ შემთხვევაში, როდესაც შესაძლოა წარმოიშვას დასაბეგრი მოგება, და მან გააწიებლოს სხვაობა საგადასახადო და ფინანსურ ზაზებს შორის.

აქტივის ან ვალდებულების თანხა განისაზღვრება იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც მოქმედებს მოცემულ საანგარიშგებო პერიოდში, და მოსალოდნელია მისი გამოყენება გადავადებული საგადასახადო აქტივის/ვალდებულების დაფარვის მომენტში.

მიღებული სესხები

სასესხო ვალდებულებების თავდაპირველი შეფასება ხდება შესყიდვის ღირებულებით. საწყისი შეფასების შემდგომ, ორგანიზაცია აფასებს ყველა მიღებულ სესხს ამორტიზებადი ღირებულებით, ყველა სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და გამოქვითვებს შორის აღიარდება პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯებად, როდესაც ისინი წარმოიშვა.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩაირთვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული ან მიღებული სერვისის მოცულობასთან.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებით დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პუნქტში „საპროცენტო შემოსავლის აღიარება“.

ხელფასები და ბონუსები

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო ორგანიზაციამ დასაქმებულისგან.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

ხარჯები გაწვევითანავე აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აღიარდება ფინანსური ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის გადინება სავარაუდოა და ამგვარი ვალდებულებების საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის გადინება არაა მოსალოდნელი.

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, მაგრამ მათ შესახებ ინფორმაცია იხსნება ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოღინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

ანარიცხი არის ვალდებულება გაურკვეველი ვადითა და ოდენობით. ვალდებულება არის საწარმოს მიმდინარე პერიოდის მოვალეობა, რომელიც წარმოშობილია წარსული მოვლენების შედეგად და რომლიდანაც ბანკი მოელის ეკონომიკური სარგებლის გადინებას. ვალდებულების წარმომშობი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ მოვალეობას, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციამ უპირობოდ უნდა დაფაროს აღნიშნული ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ბანკის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, ბანკი სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, ბანკი აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი”

მმართველობის ანგარიშგება

*2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო
წლისთვის*

სარჩევი

საქმიანობის მიმოხილვა	46
ფინანსური მაჩვენებლები და წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები.....	46
განვითარების გეგმა.....	49
წარმოებული კვლევები და მისი განვითარების მიმოხილვა.....	50
ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	50
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	50
კომპანიის მიზნებისა და პოლიტიკის შესახებ.....	51

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

მმართველობის ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

შპს მისო „კრედიტორი“ დაარსდა 2011 წელს. ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა პარტნიორთა კრება. ორგანიზაციის საქმიანობაზე ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ნიშნავს დირექტორს. კომპანია წარმოდგენილია საკრედიტო, ფინანსური, იურიდიული და ხაზინის განყოფილებით, ასევე ფუნქციონირებს საკრედიტო კომიტეტი. ორგანიზაციის მთავარი საქმიანობაა სესხების გაცემა ფიზიკურ პირებზე. ფინანსური პროდუქტებია: იპოთეკური და ავტო სესხები, ოქროს ლომბარდი და სამომხმარებლო სესხები. სესხები გაცივმა ლარში. ასევე კომპანია სთავაზობს თავის მომხმარებელს სხვადასხვა სერვისებს - ფულადი გზავნილები, კომუნალური მომსახურება და სავალუტო ოპერაციები.

ორგანიზაცია ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. კომპანია საგრძნობლად გაიზარდა არსებობის მანძილზე. წარმოგიდგენთ რამდენიმე მაჩვენებელს.

ფინანსური მაჩვენებლები და წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები

ა. საპროცენტო შემოსავლები და ხარჯები

საპროცენტო შემოსავალი	2018	2017
გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	1,272,729	1,203,507
სულ	1,272,729	1,203,507

ვადაგადაცილებულ სესხებზე 2018 და 2017 საანგარიშგებო პერიოდებში დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი იყო 52,382 ლარი და 22,609 ლარი, შესაბამისად.

საპროცენტო ხარჯი	2018	2017
ფიზიკური პირებისგან მიღებულ სესხებზე	(279,347)	(300,334)
ბანკებისგან მიღებულ სესხებზე	(126,446)	(116,277)
სულ	(405,793)	(416,611)

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	866,936	789,274

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

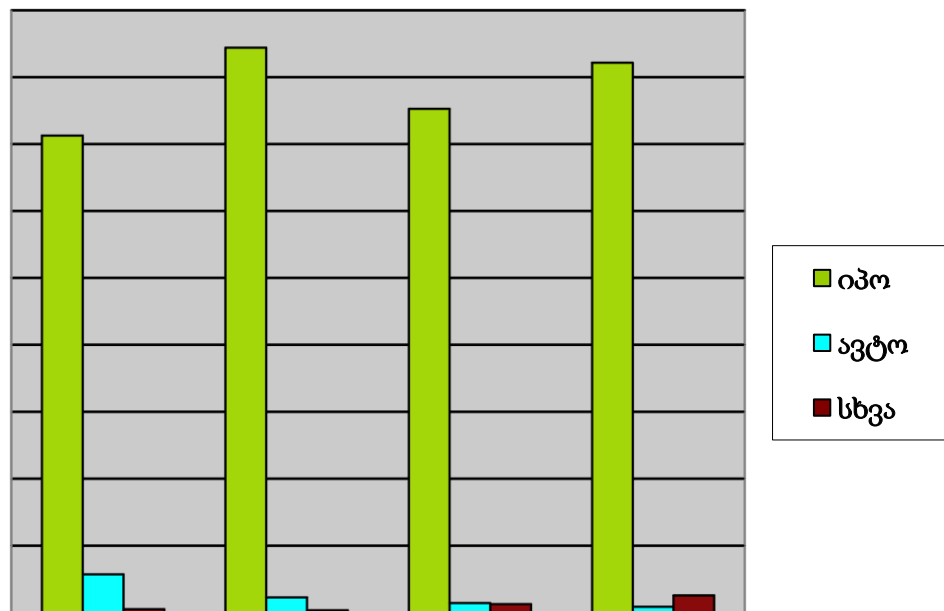
მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

მოგება დაბეგვრამდე	348,159	447,583
მოგების გადასახადის ხარჯი	(52,712)	(67,034)
წლის წმინდა მოგება	295,447	380,549

ფული და ფულის ექვივალენტები	2018	2017
ფული სალაროში	105,715	68,289
ფული ბანკში (ლარში)	13,549	22,595
ფული ბანკში (უცხოურ ვალუტაში)	294,134	575,359
სულ	413,398	666,243

ბ. გაცემული სესხები

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
გაცემული სესხები	4,191,724	3,830,625
დარიცხული პროცენტი	87,867	67,759
	4279591	3,898,384
გამოკლებული: საექვო ვალების ანარიცხები	(118,478)	(127,588)
სულ გაცემული სესხები	4,161,113	3,770,796

კომენტარი:

გვინდა კომენტარი გავაკეთოთ მოგების მაჩვენებელზე. როგორც ცხრილიდან ჩანს 2017 წლის მოგება 99,424 ლარით აღემატება 2018 წლის მოგებას, აღნიშნული სხვაობა ძირითადად გამოწვეული იყო 2018 წელს სავალუტო გადაფასებიდან მიღებული ზარალით. სავალუტო რისკის შესამცირებლად კომპანიამ 2018 წელს აიყვანა თანამშრომელი ხაზინის უფროსის პოზიციაზე, ვფიქრობთ ზარალი გაცილებით მეტი იქნებოდა რომ არა ეს პოზიცია.

გ. გაცემული სესხების ხარისხი

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

სესხების სახეები	მთლიანი თანხა	ECL			მთლიანი ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
31 დეკემბერი 2018							
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	4,107,887	(11,548)	(19,033)	(87,701)	(118,282)	3,989,605	2.88%
ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	43,272	(46)	(150)	-	(196)	43,076	0.45%
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	109,011	-	-	-	-	109,011	-
სხვა არაუზრუნველყოფილი სესხები	19,421	-	-	-	-	19,421	0.00%
სულ გაცემული სესხები	4,279,591	(11,594)	(19,183)	(87,701)	(118,478)	4,161,113	2.77%

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	იპო და ავტო ლომბარდი	ოქროს ლომბარდი	სამომხმარებლო	სულ
მიმდინარე და არაგაუფასურებული	3,733,281	47,954	15,580	3,796,815
ჯგუფური გაუფასურება				
1-30 დღის დაგვიანება	10,248	-	-	10,248
31-60 დღის დაგვიანება	56,928	-	-	56,928
121-180 დღის დაგვიანება	1,498	-	-	1,498
181 დღეზე მეტი დაგვიანება	32,895	-	-	32,895
	3,834,850	47,954	15,580	3,898,384
გაუფასურების რეზერვი	(126,333)	(950)	(305)	(127,588)
სულ გაცემული სესხები	3,708,517	47,004	15,275	3,770,796

განვითარების გეგმა

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული რეგულაციებმა, ვფიქრობთ, ხელი შეუწყო ამ ბაზრის განვითარებას. ჩვენთან უკვე დაიხვეწა და განახლდა ავტო და ოქროს ლომბარდის პირობები, რამაც ასახვა პოვა კომპანიის მაჩვენებლებზე, ასევე ახლო მომავალში იგეგმება ახალი პროდუქტების დამატება (აგრო და ბიზნეს სესხები). კომპანია მოახდენს მომხმარებლების ფინანსების ანალიზს და არ დაეყრდნობა მხოლოდ წარმოდგენილ უზრუნველყოფას.

ჩვენი მიზნებია:

1. გავუწიოთ ჩვენს მომხმარებლებს ფინანსური მხარდაჭერა და შევთავაზოთ მათ საუკეთესო პირობები.
2. გავუწიოთ მათ სწრაფი, დროული, მეგობრული და მაღალი ხარისხის მომსახურება.
3. ვიყოთ ეფექტური და მომგებიანი კომპანია, რათა მოვიზიდოთ ახალი პარტნიორები.

ჩვენ ვართ კომპანია, რომელიც ამაყობს თავისი გუნდით, რომლებიც მუშაობენ ეფექტურად, ერთგულად და ხარისხიანად, ხოლო მმართველობითი ორგანო მუდამ ზრუნავს მათ კეთილდღეობასა და განვითარებაზე, აძლევს მათ საშუალებას გაიზარდონ.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

წარმოებული კვლევები და მისი განვითარების მიმოხილვა

2018 წელს კომპანია არ იყო ჩართული კვლევებში და მსგავს ღონისძიებებში.

ახალი რეგულაციებით ორგანიზაციებს გაეზარდათ საკუთარი კაპიტალის ზღვრული მაჩვენებელი, რომელმაც 2019 წლის 1 ივლისამდე 1,000,000 ლარი უნდა შეადგინოს. ჩვენმა კომპანიამ 2018 და 2019 წელში მაისამდე უკვე გაზარდა კაპიტალი 250,000 ლარიდან 750,000 ლარამდე. ივნისში იგეგმება საწესდებო კაპიტალის დამატებით მილიონ ლარამდე შევსება.

ამ ბაზრისთვის დამატებითი რეგულაციების დაწესებამ გამოიწვია არაკვალიფიციურ მონაწილეების ლიკვიდაცია. გაზრდილი მოთხოვნების პირობებში, ვფიქრობთ აღნიშნული ტენდენცია შემდეგშიც გაგრძელდება.

კომპანია მუდმივად თვალს ადევნებს კონკურენტი კომპანიების შეთავაზებებს, აქედან გამომდინარე მუდმივ რეჟიმში ხდება პროდუქტების დახვეწა და მომხმარებლებისთვის მიწოდება. გვსურს ბაზარზე დავიმკვიდროთ სახელი „კომპანია საუკეთესო პირობებით“.

ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

ორგანიზაცია საქმიანობას ახორციელებს სათავო ოფისის და 3 ფილიალის მეშვეობით. პირველი ფილიალი გაიხსნა დიდუბის რაიონში, გამომდინარე იქიდან რომ ეს რაიონი გამოირჩევა სავაჭრო ობიექტებით, შემდომი ფილიალი გაიხსნა ვარკეთილში, ვინაიდან გაკეთებული ანალიზის მიხედვით კლიენტთა დიდი წილი მოდიოდა ამ რაიონზე (ისანი, სამგორი, ავლაბარი), ასევე ბაზრის კვლევის შედეგად გადაწყვიტეთ გაგვეხსნა ფილიალი მარნეულში, რომელიც გაიხსნა 2017 წლის ივნისში და ამ ერთი წლის მანძილზე მარნეულის ფილიალი უკვე წამოეწია სხვა ფილიალებს პორტფელის სიდიდით. კომპანიაში დასაქმებულია 21 ადამიანი.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

მიუხედავად ჩვენი კრეატიული მიდგომისა ბიზნესისადმი, სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკები (სავალუტო რისკი, საპროცენტო განაკვეთის რისკი)

ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის პოლიტიკასა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების ხელმძღვანელობაზე. კომპანიაში არსებული რისკების მართვის პოლიტიკა მკაფიოდ განსაზღვრავს იმ საჭირო ქმედებებს ზემოთ ჩამოთვლილი რისკების თავიდან ასაცილებლად. საკრედიტო რისკი კომპანიას მინიმუმამდე აქვს დაყვანილი, რაც კარგად ჩანს ზემოთ მოცემული ცხრილიდან. ეს განპირობებულია იმითაც რომ კომპანიას თითქმის არ გააჩნია უზრუნველყოფის გარეშე გაცემული

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

სესხები. ლიკვიდობის რისკის წინაშე კომპანია არ დგას, ვინაიდან გაცემული სესხების საშუალო დურაცია ნაკლებია კომპანიის მიერ მოზიდული სახსრების ვადიანობაზე. ამასთანავე კომპანიას გააჩნია საკრედიტო ხაზი მის მომსახურე ბანკში, რომელიც ნებისმიერ დროს შეუძლია აითვისოს. ასევე დახურულია სავალუტო რისკები. აშშ დოლარში მოზიდული სახსრების ნაწილი გაცემულია იმავე ვალუტაში, ხოლო დანარჩენი დაჰეჯირებულია.

ფინანსური რისკები დეტალურად იხილეთ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კომპანიის მიზნებისა და პოლიტიკის შესახებ

კომპანია საქმიანობას ეწევა საქართველოში, ჩვენზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები.

მიუხედავად ახალი გამოწვევებისა კომპანია ინარჩუნებს სტაბილურობას და სურს იყოს ერთ-ერთი გამორჩეული. ამასთან კომპანია ითვალისწინებს აღნიშნულ რეგულაციებს თავისი საქმიანობის ფარგლებში.

ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და მეწილეებს სურვილი აქვთ განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში, გახსნან დამატებითი ფილიალები და ასევე მოთხოვნიდან გამომდინარე დანერგონ ახალი პროდუქტები.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი _____ ე. კახიანი

მთავარი ბუღალტერი _____ ი. ტაბატაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს "მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორის" დამფუძნებლებსა და მენეჯმენტს მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს "მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორის" ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი (შემდგომში კომპანია), რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის შედეგებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და თანდართული შენიშვნებით, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით უტყუარად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ წარვმართავდით აუდიტს აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობები ამ სტანდარტის შესაბამისად აღწერილია აუდიტორთა პასუხისმგებლობების აბზაცში. ჩვენ შევასრულეთ ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტებისა და საქართველოში მოქმედი ეთიკის მოთხოვნები და ვართ დამოუკიდებელი ორგანიზაციისგან.

გვჯერა, რომ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულები არის საკმარისი და სათანადო მოსაზრების გამოსახატად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელი არიან ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია ჩავატაროთ აუდიტი იმგვარად, რომ მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობებს, რომელიც შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, თუმცა არ არის იმის გარანტი რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის უზრუნველყოფს, რომ იგი აღმოაჩენს არსებით უზუსტობას მისი არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობა შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და ითვლება, რომ იგი მატერიალურია, თუ ინდივიდუალურად ან აგრეგირებულად, მოსალოდნელია რომ გავლენა იქონიოს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლის გადაწყვეტილებაზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოვავაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნი, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვეველობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვეველობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

- მოვიპოვეთ საკმარის აუდიტორულ მტიცებულებას ორგანიზაციის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ორგანიზაციის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე მოიცავს თუ არა იგი "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი, 2019 წელი

შპს "მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი"

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	5	1,272,729	1,203,507
საპროცენტო ხარჯი	5	(405,793)	(416,611)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საექვო სესხების ანარიცხებამდე		866,936	786,896
ანარიცხები საექვო სესხებზე	11	(99,651)	(35,349)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		767,285	751,547
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	6	239,214	202,357
წმინდა ზარალი მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე		(12,268)	-
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი, წმინდა ხელფასები და ბონუსები	7	(295,517)	(249,324)
ოფისის იჯარის ხარჯი		(101,736)	(104,105)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(100,791)	(104,484)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		(28,737)	(25,183)
მოგება დაბეგვრამდე		348,159	447,583
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(52,712)	(67,034)
წლის წმიდა მოგება		295,447	380,549

ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის სახელით 2019 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ე. კახიანი

მთავარი ბუღალტერი

ი. ტაბატაძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტორი“
მმართველობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ქართულ ლარში)

სესხები. ლიკვიდობის რისკის წინაშე კომპანია არ დგას, ვინაიდან გაცემული სესხების საშუალო დურაცია ნაკლებია კომპანიის მიერ მოზიდული სახსრების ვადიანობაზე. ამასთანავე კომპანიას გააჩნია საკრედიტო ხაზი მის მომსახურე ბანკში, რომელიც ნებისმიერ დროს შეუძლია აითვისოს. ასევე დახურულია სავალუტო რისკები. აშშ დოლარში მოზიდული სახსრების ნაწილი გაცემულია იმავე ვალუტაში, ხოლო დანარჩენი დაქეჯირებულია.

ფინანსური რისკები დეტალურად იხილეთ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კომპანიის მიზნებისა და პოლიტიკის შესახებ

კომპანია საქმიანობას ეწევა საქართველოში, ჩვენზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები.

მიუხედავად ახალი გამოწვევებისა კომპანია ინარჩუნებს სტაბილურობას და სურს იყოს ერთ-ერთი გამორჩეული, ამასთან კომპანია ითვალისწინებს აღნიშნულ რეგულაციებს თავისი საქმიანობის ფარგლებში.

ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და მეწილეებს სურვილი აქვთ განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში, გახსნან დამატებითი ფილიალები და ასევე მოთხოვნიდან გამომდინარე დაწერგონ ახალი პროდუქტები.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი ე. კახიანი

მთავარი ბუღალტერი ი. ტაბატაძე